

כ"ג סיון תשע"ט

26 יוני 2019

ערב טוב,

אני פותח את הישיבה שלא מן המניין, ישיבת מועצה מספר 537 בעניין אישור צו ארנונה לשנת התקציב 2020.

הישיבה הערב תהיה קצרה. אני מזכיר לכם שהישיבה מצולמת והציבור שומע ורואה את הקולות. כל אחד מחברי המועצה יקבל את רשות הדיבור ויוכל להתייחס בקצרה לעניין ולהביא את דעתו לדיון. בואו ננסה ביחד לשמור על דיון ענייני ומכבד.

לתושבים שנמצאים כאן הערב אני מזכיר – אתם אינכם חלק מהדיון ואין לכם זכות דיבור כאן. אני מבקש לא להפריע להתנהלות הישיבה. לפני משורת הדין אני כן מתכוון לתת ל-2-3 מהתושבים להביע עמדה כדי שחברי המועצה יחשפו לעמדות הללו. גם כאן אני מבקש שהדברים יובאו באופן ענייני ומכבד.

מונח בפניכם צו ארנונה לשנת 2020, כפי שאושר ב- 11 ביוני 2019 בישיבת הנהלת המועצה, אשר התכנסה כוועדת הכספים.

כידוע לכם, המועצה בראשותי פועלת בחודשים שעברו מאז כניסתה לתפקיד כדי להרחיב את היצע השירותים הניתנים לתושב ואת ההשקעות בטיפוח היישוב והתחדשות; השקעות נוספות נעשות בימים אלה בשינוי פניה של מערכת החינוך והוספת מסלולי לימוד חדשים; לצד השקעות תשתית (מכספי פיתוח) בתחום הביטחון הרחבנו גם את המענה השוטף בדמות תוספת סיורים והגברת הפעילות; בתחום הרווחה הרחבנו את המענה לנוער בסיכון, להתמודדות עם התנהגויות סיכוניות בקרב כלל בני הנוער ופיתחנו תכניות חדשו לצעירים; בתחום התרבות והפנאי הרחבנו את הפעילות באמצעות הגדלת המשאבים העומדים לרשות המתנ"ס, בכדי לתת מענה לצרכים ההולכים וגדלים של ציבור התושבים.

העלאת ארנונה חריגה, למגורים ולעסקים, אושרה למועצה, בפעם האחרונה, על ידי משרד הפנים בשנת 2011 ומאז ועד היום, עליית הארנונה נעשתה רק על בסיס העדכונים האוטומטיים שמבצע משרד הפנים בהתאם לעליית המדד. חריג לכך, בשנת 2014 בוצעה עלייה חריגה לארנונה לעסקים בלבד, בהתאם להתאמת נפות אזוריות של משרד הפנים. בשנת 2016 ביקש ראש המועצה להעלות את הארנונה למגורים ב- 5% והתפשר על פחות ובסופו של דבר העלאה לא אושרה במשרד הפנים.

אבל, הנימוקים שהיו תקפים אז תקפים גם היום.

2

תקציב המועצה גורר בתוכו הסדרים הנמשכים מזה מספר שנים, המונעים את התפתחותו. המועצה המקומית שלנו מתנהלת בתקציב גרעוני מאז שנת 2013, שנה אחר שנה. הציבור לא מודע לזה.

אבל האמת, שזו רעה חולה שיש להיגמל ממנה והיא מגבילה את יכולת המועצה להשקיע משאבים בהמשך התפתחות היישוב, לטובת תושביו. מדובר בגירעון תקציבי של כ- 2 מיליון ש"ח בשנה וגירעון בביצוע בפועל בהיקף של כ- 1 מיליון ש"ח בממוצע. למרבה הצער, זו המציאות אותה קיבלתי עם כניסתי לתפקיד ראש המועצה.

את הגירעון השוטף שנוצר בתקציב סגרה המועצה, החל משנת 2013 ומדי כל שנה, באישור מיוחד של משרד הפנים, באמצעות שימוש ביתרות כספי הפיתוח. מדובר ביתרות בסך של כ- 7.5 מיליון ש"ח שהתקבלו בשנת 2012 מהעברת מתקני המים של המועצה לתאגיד פלגי השרון.

כיום, בבואנו לדון בצו הארנונה לשנת 2020, לקראת דיוני התקציב הבאים, היתרה שנותרה בקרן נמוכה, כ- 1.5 מיליון ש"ח בלבד, והיא לא תאפשר לאזן את התקציב.

במקביל, בשנים האחרונות יישמה ממשלת ישראל החלטה לקצץ במענקי האיזון לרשויות המבוססות לרבות, קיצוץ מענק האיזון שניתן לכוכב יאיר צור יגאל. קיצוץ זה יושם בהדרגה על פני חמש שנים וכיום הרשות נטולת מענק איזון.

אני מבקש מכם להביט על השקף הבא – על פי בדיקה שנעשתה במחלקת הכספים של המועצה, המשווה את הארנונה בין רשויות דומות (סוציו 9), תוך נירמול של מרכיבי הארנונה מתברר שהארנונה השנתית לבית ממוצע (163 מ"ר מגורים ו- 21 מ"ר משק עזר) בכוכב יאיר צור יגאל היא בדיוק בטווח, בפערים קטנים, בין רשויות דומות. יוצאות מן הכלל הן שוהם ולהבים בזכות אזורי תעשייה גדולים.

הארנונה כאן יקרה – כן.

האם הארנונה יקרה מיישובים דומים – התשובה חד משמעית לא

שמעתי מחברים ומאחרים כמה הצעות מאיפה לכסות את הגירעון ואני מבקש לשתף אתכם בהן:

אולי ניתן לאזן באמצעות כספים - עודפי שר?

עודפי שר הם כספים חופשיים שנותרים בתקציב משרד הפנים והוא מחלק אותם לפי שיקולים מקצועיים/פוליטיים בסמוך לסיום שנת התקציב. בין השנים 2011-2013 נהנה היישוב באופן קבוע מעודפי שר בסוף שנה. בתקופת כהונתו של ראש המועצה הקודם ובכל אחת מהשנים 2014-2018, לא זכה היישוב לקבל ולו שקל אחד מעודפי שר.

למה לא לכסות את הגירעון בכספי שכונת ההרחבה?

המועצה בראשותי מקדמת כיום מספר פרויקטים גדולים לפיתוח היישוב. חלקם אושרו עוד במועצה הקודמת בהתבסס על כספי ההרחבה שנכנסו לקרן הפיתוח של היישוב. האישור שניתן בעבר לשימוש בתקבולים מתאגיד המים אינו תקף לגבי כספים אלה. ובכלל, האם נסכים כציבור לוותר על מבנה לצופים לטובת סגירת הגירעון? האם נסכים לוותר על הקמת בית חדש לגמלאים? בוודאי שלא והסימאות הללו שנזרקות לחלל הן טענות סרק, משוללות כל יסוד.

3

אז אולי נגייס כספים חדשים לסגירת הגירעון?

מאז נכנסתי לתפקידי לפני 7 חודשים בלבד, גויסו עד היום כספים והתחייבויות בהיקף העולה על 10 מיליון ש"ח ממקורות שונים. מדובר בכספים "צבועים" המיועדים לפרוייקטים ספציפיים. לא ניתן להסב כספים אלה לשימושים אחרים. לדוגמא: 8.5 מיליון ש"ח שגויסו על ידי מהטוטו, הפיס, ורמ" להקמת אולם ספורט חדש ביישוב יכולים לשמש רק למטרה זו. הם אינם יכולים לשמש אפילו לא לשיפוץ אולם קיים. רוצים דוגמא נוספת - 200 אלף ש"ח שגויסו על ידי לקרן המלגות לסטודנטים, מרביתם ממפעל הפיס, יכולים לשמש אך ורק למטרה זו. גם הטענה התחייבנו להביא כספים חדשים ואנחנו מביאים אותם, אבל גם הם לא ישמשו לשוטרף.

ומה עם קולות קוראים?

עם בחירתי ביקשתי למנות גורם אחראי לגיוס קולות קוראים. רק בחודש האחרון זכינו בשני קולות קוראים במערכת החינוך - לעוף על יזמות (משרד הכלכלה) וקטנות המדע (משרד המדע). זהו אפיק שאפשר וצריך להתמחות בו ולדעת למצות ממנו יותר. אבל, גם הכספים שמגוייסים בקולות קוראים גם הם מיועדים לפרוייקטים ספציפיים ואינם ניתנים להסבה לפעילות שוטפת.

אז אולי נוותר על גדר הביטחון?

גם גדר הביטחון מוקמת בימים אלה מכספי הפיתוח, באמצעות תב"ר שאושר במועצה, בהיקף של כ-1.5 מיליון ש"ח. הגדר פורחת ומתפשטת כמתוכנן. הכספים האלה גם הם אינם יכולים על פי חוק להיות מופנים לכיסוי גירעון שוטף. אבל חשוב מכך, פעולות הביטחון בהם נקטה המועצה מאז נכנסה לתפקידה הביאו לירידה של 70% ויותר בהיקף הפריצות ביישוב. מאז ראשית השנה התרחשו 15 אירועים בלבד ב 6 חודשים. האם באמת נרצה לחזור לרמה של 120 פריצות כבשנה שעברה?

אז אולי נקים אזור תעשייה חדש ונגבה ארנונה?

רעיון מצויין. הרחבת אזור התעשייה מצפה ספיר נגררת בוועדות התכנון כבר קרוב ל-8 שנים. בשלוש השנים שחלפו ראש המועצה הקודם זנח את התכנית ולא קידם אותה כמעט בכלל. עם כניסתי לתפקיד חזרו צוותי התכנון לעבודה מרוכזת, בניהול ריכוזי, כדי להשלים את המלאכה ואכן ב-31 במאי הוגשה התכנית לוועדה המחוזית. אם תקודם התכנית ללא קשיים בירוקרטיים נוספים היא תאושר לכל המוקדם בתוך שנה והקרקות יצאו לשיווק רק בעוד כשלוש שנים. המשמעות היא שהשקל הראשון שיכנס מארנונה חדשה לקופת המועצה יהיה בעוד כ-6 שנים (בהנחה שהתכנית תושלם ללא עיכובים נוספים)

אז אולי נתייעל?

עם כניסתי לתפקיד הפסיקה המועצה התקשרויות עם יועצים שונים שעבדו עם ראש המועצה הקודם, בהיקף של כ-500 אלף ש"ח בשנה. משימות אלה פוזרו בין עובדי המועצה הקיימים, בנוסף לתפקידם, והכספים המיותרים נחסכו. במסגרת הכנת התקציב הבא אנו נבחן מוקדי אי יעילות שבהם ניתן להתייעל אבל עבודת המועצה לגבי תכנון הכנסותיה מארנונה נעשית בהפרש של 6 חודשים, על פי חוק, מתכנון הוצאותיה.

ומה לגבי קיצוץ בקבלנים?

ההתקשרויות עם קבלנים הן על פי מכרזים שפרסמה המועצה הקודמת וכל התייעלות תוכל

4

להיעשות רק במסגרת המכרזים הבאים שיכנסו לתוקף במהלך השנה הבאה ולכן השפעתם לא תבוא לידי ביטוי בתקציב 2020

לכן, לאחר שבחנו את שתי האפשרויות החלטנו שהדבר הנכון הוא לשלב בין התייעלות שלא תפגע בשירות לתושב באופן מהותי, אבל כן נעמיס לעיתים תפקידים נוספים על חלק מעובדי המועצה. מצד שני, אנו נדרשים לבצע עדכון בתעריפי הארנונה.

מדובר בעדכון חריג, חד פעמי, שיאפשר לנו, כאמור, לאזן את תקציב המועצה ולהבטיח את איתנותה הכלכלית גם בשנים הבאות ועם זאת, לשמר ולפתח את רמת השירותים הגבוהה הניתנת כיום לתושבים.

אני מתחייב היום בפני תושבי היישוב, בשמי ובשם המועצה, כי בקדנציה הנוכחית לא תהיה עוד העלאה נוספת של ארנונה למעט, עליית חובה שיקבע משרד הפנים.

זו התחייבות

בנוסף לעדכון הארנונה כמפורט לעיל, אנו מבקשים את אישור המועצה בביצוע שתי התאמות בחיובי ארנונה, הבאות לתקן עיוות היסטורי מתמשך בצו הארנונה של המועצה:

- התאמת תעריף מבנה עזר לתעריף המינימום הקבוע בהנחיות משרד הפנים
- התאמת מבנה ההנחות לזכאים לנהוג במרבית הרשויות, בהתאם להוראות החוק להנחה לזכאי קצבת זיקנה ונכות, כך ששיעור ההנחה יהיה המירבי המותר בכל סוג זכאות ויוגבל ל- 100 מ"ר, בלבד.

מנהיגות אינה יכולה להיבנות מתוך פחד ושיתוק מקבלת החלטות נדרשות. לעיתים ההחלטות הללו יהיו קשות וכואבות, לעיתים קלות ומרגשות. אני בחרתי להתמודד לתפקיד בידיעה שניהול הוא מקצוע מאתגר וחיייו של איש ציבור חשופים לביקורת, לעיתים גם נוקבת. אני שמח שנבחרתי ואני נהנה בכל יום מחדש מתפקידי הנוכחי.

ועם זאת, חובתנו היא לבצע את הדברים הנכונים, נכון. לא לברוח מהחלטות קשות, לא לזגזג, לא לפחד, רק כי מישהו, חבר או אחר, עלול לכעוס. מנהיגות מזגזגת היתה לנו בשנים האחרונות מלוא הכד כאן במועצה, ושבענו מכך.

כל עוד נמלא את תפקידנו ביושר, בהגינות ובנאמנות, האמת היא שתשמור עלינו ולבסוף, אני מקווה ומאמין, שגם נזכה להערכה על ידי הציבור שבחר בנו.

אודה לתמיכתכם ולשיתוף הפעולה בקבלת ההחלטות הנדרשות כדי שנוכל להמשיך ולהנהיג את היישוב ותושביו, באחריות, יחד כל הדרך.